

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 2 päivänä joulukuuta 2011

1192/2011

Maa- ja metsätalousministeriön asetus

eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden keräämisestä, kuljetuksesta ja hävittämisestä

Annettu Helsingissä 25 päivänä marraskuuta 2011

Maa- ja metsätalousministeriön päätöksen mukaisesti säädetään eläintautilain (55/1980) 12 §:n 2 momentin nojalla, sellaisena kuin se on laissa 303/2006:

1 §

Sovellettamisala

Tässä asetuksessa säädetään seuraavissa säädöksissä tarkoitettujen tiettyjen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden keräämistä, kuljetusta ja hävittämistä koskevista kansallisista menettelyistä:

1) muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveyssäännöistä sekä asetuksen (EY) N:o 1774/2002 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1069/2009 (jäljempänä sivutuoteasetus) 19 artiklan mukaisesta sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden keräämisestä, kuljetuksesta ja hävittämisestä;

2) muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveyssäännöistä sekä asetuksen (EY) N:o 1774/2002 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1069/2009 täytäntöönpanosta sekä neuvoston direktiivin 97/78/EY täytäntöönpanosta tiettyjen näytteiden ja tuotteiden osalta, jotka vapautetaan kyseisen direktiivin mukaisista eläinlääkärin-

tarkastuksista rajatarkastusasemilla annetun komission asetuksen (EU) N:o 142/2011 (jäljempänä täytäntöönpanoasetus) 7 artiklan mukaisesta luokkaan 1 ja 3 kuuluvien ainesten toimittamisesta kaatopaikalle.

2 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) *aineksella* tiettyyn sivutuoteluokkaan kuuluvia sivutuotteita ja niistä johdettuja tuotteita;

2) *turkiseläinten kokonaisella raadolla* kokonaista turkiseläimen raatoa sekä turkiseläimen raatoa; josta on nahka ja/tai häntä poistettu;

3) *pienteurastamolla* laitosta, jossa teurastetaan korkeintaan 20 eläinyksikköä viikossa ja korkeintaan 1 000 eläinyksikköä vuodessa, jolloin nauta- ja kavioläimet vastaavat 1,0 yksikköä ja siat vastaavat 0,2 yksikköä sekä lampaat ja vuohet vastaavat 0,1 yksikköä. Siipikarjan pienteurastamossa teurastetaan korkeintaan 150 000 siipikarjaan kuuluvaa lintua vuodessa. Tarhatun riistan ja jäniseläinten pienteurastamossa teurastettavien eläinten enimmäismääriin sovelletaan muiden

eläinten pienteurastamoissa teurastettavien samanpainoisten tai lähinnä samaa lajia olevien eläinten teurastukselle asetettuja enimmäismääriä;

4) *pienleikkaamolla* leikkaamoa, jonka tuotanto ei ylitä 5000 kiloa luutonta lihaa viikossa.

3 §

Valvontaviranomaiset

Tämän asetuksen noudattamisen valvontaa johtaa Elintarviketurvallisuusvirasto. Tämän asetuksen noudattamista valvovat eläintautilain 5 §:ssä tarkoitetut viranomaiset. Lisäksi elintarvikealan toimijoita valvovat elintarvikelain (23/2006) 6 §:n 6 kohdan mukaiset valvontaviranomaiset.

4 §

Syrjäiset alueet hävitettäessä kokonaisia raatoja

Kokonaisten raatojen hävittämisen osalta syrjäistä aluetta ovat:

1) Nautojen, biisonien, vuohien, lampaiden ja eläintarhaeläinten kokonaisten raatojen hävittämisen osalta liitteen 1 mukainen alue;

2) Kesysikojen, mukaan lukien minisikojen, sekä villisikojen ja niiden risteytyksien, sikojen luonnonvaraista eläinkantaa lukuun ottamatta ja siipikarjan kokonaisten raatojen hävittämisen osalta liitteen 2 mukainen alue;

3) Sivutuoteasetuksessa tarkoitettujen luokkaan 2 kuuluvien turkiseläinten kokonaisten raatojen hävittämisen osalta liitteen 3 mukainen alue;

4) Porojen kokonaisten raatojen hävittämisen osalta koko Suomi;

5) Alpakoiden kokonaisten raatojen sekä kokonaisten vesiviljelyeläinten hävittämisen osalta koko Suomi;

6) Edellä 1-3 kohdissa mainittujen kuoleena syntyneiden eläinten hävittämisen osalta koko Suomi;

7) Luonnonvaraisten eläinten, joiden epäillään sairastavan jotakin ihmisiin tai eläimiin tarttuvaa tautia, hävittämisen osalta koko Suomi.

Edellä 1 momentin 2 kohdasta poiketen

alle 20 linnun pitopaikkojen raatojen hävittämisen osalta koko Suomi on syrjäistä aluetta.

5 §

Syrjäiset alueet hävitettäessä muita kuin kokonaisia raatoja

Pienteurastamoista ja pienleikkaamoista peräisin olevien sivutuoteasetuksessa tarkoitettujen luokkaan 2 ja luokkaan 3 kuuluvien sivutuotteiden sekä alkuperätilalla teurastetuista eläimistä saatavien luokkaan 1, 2 ja 3 kuuluvien sivutuotteiden hävittämisen osalta syrjäistä aluetta ovat:

1) naudoista, vuohista ja lampaista saatavien sivutuotteiden osalta liitteen 1 mukainen alue;

2) sioista ja siipikarjasta saatavien sivutuotteiden osalta liitteen 2 mukainen alue.

Edellä 1 momentin 2 kohdasta poiketen alkuperätilalla teurastetuista linnuista saatavien sivutuotteiden osalta koko Suomi on syrjäistä aluetta.

Porojen ja luonnonvaraisen riistan teurastuksesta ja lihan leikkaamisesta saatavien sivutuotteiden hävittämisen osalta koko Suomi on syrjäistä aluetta.

Tuoreiden vesieläimistä saatavien sivutuotteiden, jotka on saatu elintarvikkeita valmistavilta laitoksilta, osalta koko Suomi on syrjäistä aluetta.

Sivutuoteasetuksen 10 artiklan f ja g kohdissa tarkoitetun luokkaan 3 kuuluvan aineksen osalta liitteen 1 mukainen alue on syrjäistä aluetta.

Edellä pykälän 4 kohdassa 7 mainituista eläimistä saatavien sivutuotteiden osalta koko Suomi on syrjäistä aluetta.

6 §

Sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden kerääminen, kuljettaminen ja hävittäminen syrjäisillä alueilla

Sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden kerääminen ja kuljetus syrjäisillä alueilla tulee tehdä siten, että eläintautien leviäminen estetään. Edellä 4 ja 5 §:ssä tarkoitettuja syrjäisillä alueilla muodostuneita sivutuotteita ja niistä johdettuja tuotteita saa sivutuoteasetuk-

sen vaatimuksista poiketen hävittää syrjäisillä alueilla maahan hautaamalla siten kuin tässä asetuksessa säädetään tai toimittamalla kaatopaikoista annetun valtioneuvoston päätöksen (861/1997) mukaisesti hyväksytylle kaatopaikalle. Elintarviketurvallisuusvirasto voi kuitenkin tautitapauksissa asettaa tiukempia vaatimuksia edellä 4 ja 5 §:ssä mainittujen sivutuotteiden hävittämistä koskien.

Edellä 1 momentista poiketen sivutuoteasetuksen 10 artiklan f ja g kohtien mukaisten luokkaan 3 kuuluvien ainesten hautaaminen maahan on kielletty. Kyseisten ainesten keräämisessä, kuljetuksessa ja hävityksessä tulee noudattaa mitä jätelaissa (646/2011) ja ympäristönsuojelulaissa (86/2000) sekä niiden nojalla säädetään.

7 §

Aluehallintoviraston ja elintarviketurvallisuusviraston myöntämät poikkeukset

Aluehallintovirasto voi myöntää luvan poiketa sivutuoteasetuksen vaatimuksista sivutuoteasetuksen 8 artiklan b kohdan ii alakohdassa tarkoitetun luokkaan 1 kuuluvan aineksen sekä luokkaan 2 ja luokkaan 3 kuuluvien ainesten keräämisen ja kuljetuksen osalta ja antaa luvan hävittää niitä hautaamalla maahan tai toimittamalla kaatopaikoista annetun valtioneuvoston päätöksen mukaisesti hyväksytylle kaatopaikalle, jos kerääminen, kuljetus ja hävitys aiheuttaisivat luonnon mullistuksista, ilmastollisista syistä, tulipalosta tai muista poikkeuksellisista syistä johtuen keräämistä suorittavan henkilökunnan terveydelle ja turvallisuudelle vaaran, tai vaatisi suhteettomia ponnistuksia.

Elintarviketurvallisuusvirasto voi poikkeustapauksissa myöntää luvan hävittää avotulella polttamalla tai hautaamalla maahan muita sivutuotteita kuin sivutuoteasetuksen 8 artiklan a kohdan i alakohdassa tarkoitettua luokkaan 1 kuuluvaa ainesta, jos kuljetus lähimpään käsittelylaitokseen lisäisi terveysriskien vaaraa tai jos käsittelylaitosten kapasiteetti ylittyy eläintautiepidemian johdosta.

Kokonaisten raatojen hävittäminen avotulella polttamalla on kiellettyä koko Suomen alueella normaalioloissa. Elintarviketurvallisuusvirasto voi kuitenkin myöntää edellä 2

momentissa mainituista erityisistä syistä poikkeuksen avotulella polttoa koskevasta kiellosta.

8 §

Pieniä määriä koskeva poikkeus

Laitokset ja elintarvikehuoneistot, joissa käsitellään viikossa alle 50 kiloa sivutuoteasetuksen 10 artiklan f kohdan mukaista luokkaan 3 kuuluvaa ainesta, voivat toimittaa kyseisen aineksen hävitettäväksi sivutuoteasetuksen keräilyä, kuljetusta, käsittelyä ja hävitystä koskevista vaatimuksista poiketen edellyttäen, että jätelain ja ympäristönsuojelulain sekä niiden nojalla annettujen säädösten vaatimuksia noudatetaan.

9 §

Kuolleiden lemmikkieläinten, mehiläisten, mehiläistuotteiden ja hevoseläinten hävittäminen

Kuolleet lemmikkieläimet ja hevoseläimet voidaan hävittää hautaamalla maahan tai toimittamalla kaatopaikoista annetun valtioneuvoston päätöksen mukaisesti hyväksytylle kaatopaikalle koko Suomen alueella. Kuolleet mehiläiset ja mehiläistuotteet voidaan hävittää hautaamalla maahan tai polttamalla koko Suomen alueella.

10 §

Eräiden luokkaan 1 ja 3 kuuluvien ainesten toimittaminen kaatopaikalle

Sivutuoteasetuksen 8 artiklan c kohdan mukainen luokkaan 1 kuuluva kolmansista maista tuotu lemmikkieläinten ruoka tai kolmansista maista tuodusta aineksesta valmistettu lemmikkieläinten ruoka ja sivutuoteasetuksen 10 artiklan f ja g kohtien mukaiset luokkaan 3 kuuluvat ainekset voidaan toimittaa kaatopaikoista annetun valtioneuvoston päätöksen mukaisesti hyväksytylle kaatopaikalle edellyttäen, että ne eivät ole olleet kosketuksissa sivutuoteasetuksen 8 ja 9 artiklan tai 10 artiklan a—e ja h—p kohtien mukaisten aineiden kanssa. Lisäksi edellytyksenä on, että sivutuoteasetuksen 10 artiklan f kohdan

mukainen luokkaan 3 kuuluva aines on käsitelty asetuksen (EY) n:o 852/2004 artiklan 2 kohdan 1 m mukaisesti ja sivutuoteasetuksen artiklan 10 kohdan g mukainen luokkaan 3 kuuluva aines on käsitelty täytöntöönpanoasetuksen liitteen 10 luvun II vaatimusten tai liitteen XIII luvun II mukaisesti.

11 §

Sivutuotteiden hautaamisessa ja polttamisessa noudatettavat vaatimukset

Sivutuotteiden hautaaminen ja tautitapauksissa avotulella polttaminen eivät saa aiheuttaa vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle eikä ympäristölle. Hautaamisessa ja polttamisessa tulee noudattaa täytöntöönpanoasetuksen liitteen VI, III luvun 1 jakson vaatimuksia.

Sivutuotteita ei saa haudata pohjavesialueelle, vedenottamon suojaluokkaan, alle 250 metrin etäisyydelle kaivosta tai vesistöön viettävään rinteeseen eikä alueelle, jota tullaan kylvämään tai kaivamaan pian hautaamisen jälkeen. Sivutuotteet on haudattava vähintään yhden metrin syvyyteen. Maaperällä täyttämisen on suoritettava välittömästi siten, että ketut, rotat, lokit tai muut eläimet eivät pääse haudattuihin sivutuotteisiin käsiksi.

Hautaamisen yhteydessä sivutuotteet on taudinaiheuttajien tuhoamiseksi tarvittaessa kalkittava tai käsiteltävä desinfiointiaineella. Sivutuotteita ei saa haudata maatumattomassa pakkauksessa. Hautaamisessa tulee lisäksi noudattaa mitä ympäristönsuojelulaissa ja terveydensuojelulaissa (763/1994) sekä niiden nojalla säädetään.

Edellä 2 momenttia ei sovelleta mehiläisten, mehiläistuotteiden eikä lemmikkieläinten hautaamiseen.

Helsingissä 25 päivänä marraskuuta 2011

Maa- ja metsätalousministeri Jari Koskinen

12 §

Sivutuotteita hautaamalla tai polttamalla hävittävän kirjanpito- ja ilmoitusvelvollisuus

Sivutuotteita hautaamalla tai polttamalla hävittävän toimijan tulee noudattaa täytöntöönpanoasetuksen liitteen VIII, luvun IV, jakson 6 mukaista kirjanpitoa. Kirjanpitoa ei kuitenkaan edellytetä lemmikkieläinten eikä hevoseläinten kokonaisten raatojen hautaamisesta.

Toimijan on ilmoitettava tautitapauksissa aluehallintovirastolle sivutuotteiden hautaamisesta ennen hautaamista.

13 §

Valvontaviranomaisten ilmoitukset

Kunnaneläinlääkärin on viipymättä ilmoitettava aluehallintovirastolle havaitsemistaan olennaisista puutteista tämän asetuksen noudattamisessa.

Aluehallintoviraston on viipymättä ilmoitettava Elintarviketurvallisuusvirastolle havaitsemistaan olennaisista puutteista tämän asetuksen noudattamisessa.

14 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012. Sen 8 § on voimassa 31 päivään joulukuuta 2012. Sen 5 §:n 1 momenttia sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä heinäkuuta 2012.

Tällä asetuksella kumotaan maa- ja metsätalousministeriön asetus (1374/2004) eläimistä saatavien sivutuotteiden hävittämisestä syrjäisillä alueilla sekä kuolleiden lemmikkieläinten hävittämisestä.

Apulaisosastopäällikkö Riitta Heinonen

Liite 1

Nautojen, biisonien, lampaiden, vuohien ja eläintarhaeläinten kokonaisten raatojen sekä tämän asetuksen 5 §:n 1 momentin kohdassa 1 ja 5 §:n 5 momentissa tarkoitettujen ainesten syrjäinen alue

Nautojen, biisonien, lampaiden ja vuohien kokonaisten raatojen sekä tämän asetuksen 5 §:n 1 momentin kohdassa 1 ja 5 §:n 5 momentissa tarkoitettujen ainesten osalta syrjäistä aluetta ovat Ahvenanmaa, Lapin maakunta sekä seuraavat kunnat:

Kuusamo
Taivalkoski
Hyrynsalmi
Kuhmo
Suomussalmi
Ristijärvi
Puolanka
Pudasjärvi
Ii
Yli-Ii

Syrjäiseen alueeseen kuuluvat lisäksi edellä mainittujen alueiden ulkopuolella sijaitsevat vaikeakulkuiset saaret.

Sikojen ja siipikarjan kokonaisten raatojen sekä tämän asetuksen 5 §:n 1 momentin kohdassa 2 tarkoitettujen ainesten syrjäinen alue

Sivutuoteasetuksessa tarkoitettujen luokkaan 2 kuuluvien sikojen ja siipikarjan kokonaisten raatojen sekä tämän asetuksen 5 §:n 1 momentin kohdassa 2 tarkoitettujen ainesten osalta syrjäistä aluetta on koko Suomi lukuun ottamatta seuraavia kuntia:

Akaa	Jokioinen	Kärkölä	Nousiainen	Sipoo
Alajärvi	Juupajoki	Köyliö	Nummi-Pusula	Siuntio
Alavus	Jämijärvi	Laihia	Nurmijärvi	Soini
Artjärvi	Jämsä	Laitila	Närpiö	Somero
Asikkala	Järvenpää	Lahti	Orimattila	Sysmä
Askola	Kaarina	Lapinjärvi	Oripää	Säkylä
Aura	Kalajoki	Lappajärvi	Orivesi	Taivassalo
Espoo	Kangasala	Lappeenranta	Padasjoki	Tammela
Eura	Kankaanpää	Lapua	Paimio	Tampere
Eurajoki	Kannus	Lavia	Parkano	Tarvasjoki
Evijärvi	Karjajoki	Lempäälä	Pedersöre	Teuva
Forssa	Karjalohja	Lestijärvi	Perho	Toholampi
Halsua	Karkkila	Lieto	Pietarsaari	Turku
Hamina	Karvia	Lohja	Pirkkala	Tuusula
Hanko	Kaskinen	Loimaa	Pomarkku	Töysä
Harjavalta	Kauhajoki	Loppi	Pori	Ulvila
Hattula	Kauhava	Loviisa	Pornainen	Urkala
Hausjärvi	Kauniainen	Luoto	Porvoo	Uusikaarlepyy
Helsinki	Kaustinen	Luumäki	Pukkila	Uusikaupunki
Hollola	Kemiönsaari	Luvia	Punkalaidun	Vaasa
Honkajoki	Kerava	Länsi-Turunmaa	Pyhtää	Valkeakoski
Huittinen	Kihniö	Maalahti	Pyhäranta	Vantaa
Humppila	Kiikoinen	Marttila	Pälkäne	Vehmaa
Hyvinkää	Kirkkonummi	Masku	Pöytyä	Vesilahti
Hämeenkoski	Kokemäki	Merikarvia	Raasepori	Veteli
Hämeenkyrö	Kokkola	Miehikkälä	Raisio	Vihti
Hämeenlinna	Korsnäs	Mustasaari	Rauma	Vimpeli
Iitti	Koski TL	Mynämäki	Riihimäki	Virolahti
Ikaalinen	Kotka	Myrskylä	Ruovesi	Virrat
Ilmajoki	Kouvola	Mäntsälä	Rusko	Vähäkyrö
Inkoo	Kristiinankaupunki	Mänttä-Vilppula	Salo	Vöyri
Isojoki	Kruunupyä	Naantali	Sastamala	Ylöjärvi
Isokyrö	Kuhmoinen	Nakkila	Sauvo	Ypäjä
Jalasjärvi	Kuortane	Nastola	Seinäjoki	Ähtäri
Janakkala	Kurikka	Nokia	Siikainen	

Syrjäiseen alueeseen kuuluvat kuitenkin edellä lueteltujen kuntien alueella sijaitsevat vaikeakulkuiset saaret.

Turkiseläinten kokonaisten raatojen syrjäinen alue

Sivutuoteasetuksessa tarkoitettujen luokkaan 2 kuuluvien turkiseläinten kokonaisten raatojen osalta syrjäistä aluetta on koko Suomi lukuun ottamatta seuraavia kuntia:

Alajärvi	Luoto
Alavieska	Luvia
Eurajoki	Maalahti
Evijärvi	Merijärvi
Halsua	Merikarvia
Ilmajoki	Mustasaari
Isokyrö	Närpiö
Kalajoki	Oulainen
Kannus	Pedersören kunta
Kaskinen	Perho
Kauhajoki	Pietarsaari
Kauhava	Pori
Kaustinen	Pyhäjoki
Kokkola	Seinäjoki
Korsnäs	Teuva
Kristiinankaupunki	Toholampi
Kruunupyy	Uusikaarlepyy
Kuortane	Vaasa
Kurikka	Veteli
Laihia	Vimpeli
Lappajärvi	Vähäkyrö
Lapua	Vöyri
Lestijärvi	

Syrjäiseen alueeseen kuuluvat kuitenkin edellä lueteltujen kuntien alueella sijaitsevat vaikeakulkuiset saaret.